

På järfällabornas sida

Inledning

Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna presenterar en budget som tar ansvar i en tid av stor ekonomisk osäkerhet. Vi har under den förra mandatperioden åstadkommit en positiv utveckling för Järfälla och järfällaborna och det arbetet bör fortsätta. Det kommer att vara viktigare än någonsin att varje inbetald skattekrona används rätt och inte slösas med. Genom att göra väl avvägda prioriteringar så budgeterar vi för ett större överskott än vänsterstyret, bestående av Socialdemokraterna, Centerpartiet och Vänsterpartiet, vilket är extra viktigt när vi nu går in i en tid av stor osäkerhet. Samtidigt stärker vi resurserna till skola och äldreomsorg. Politik handlar alltid ytterst om prioriteringar och ansvar och vi kommer att fortsätta prioritera kommunens ekonomi, ökad trygghet, barn och äldre.

Med ordning och reda i ekonomin kan Järfälla växa i en rimlig takt på ett långsiktigt, ansvarsfullt och hållbart sätt med fokus på kommunal kärnverksamhet. Genom ett medvetet arbete för att öka skattekraften och att skattebetalarnas pengar används där de verkligen behövs kan vi också fortsätta att utveckla och skapa den framtid för järfällaborna som de förtjänar. Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna kommer alltid att stå på Järfällabornas sida.

Järfälla ska vara en plats för alla. I Järfälla ska välfärden bygga på hög kvalitet och samhället ska finnas där som ett skyddsnät när det behövs. Inga barn ska lämna skolan utan fullgoda kunskaper och alla äldre som är i behov av hemtjänst eller äldreboende ska snabbt kunna få det stöd och den service de behöver. Med en hög kvalitet och valfrihet inom våra förskolor och skolor bygger vi grunden för ett starkt och inkluderande Järfälla.

I vår omvärld är läget mer osäkert än på mycket länge. Kommunens krisberedskap för att säkerställa medborgarnas säkerhet måste intensifieras. För detta arbete satsar vi 4,5 mkr. Järfällaborna ska kunna känna sig trygga med att vi gör det vi kan för att stödja dem i tider av kris.

I vår allt mer osäkra omvärld vill vi att Järfälla tar del i det framtida återuppbyggandet av Ukraina. Kommunstyrelsen ges därför i uppdrag att, när det är möjligt, inleda ett vänortssamarbete med en lämplig stad eller ort i Ukraina.

Kommunens verksamheter ska alltid präglas av hög kvalitet och vi ska alltid säkerställa största möjliga kvalitet och nytta för järfällabornas pengar. Här ser vi att kvalitetsupphandling skulle kunna vara ett sätt att öka kvaliteten i de tjänster som erbjuds järfällaborna. Därför vill vi ge Kommunstyrelsen ett uppdrag att ta fram förslag på möjliga kommunala verksamheter som skulle kunna kvalitetsupphandlas.

Järfällaborna ska kunna känna att de kan lita på kommunen. Tillit skapas genom ett värdigt bemötande och en snabb och tydlig återkoppling till de som kontaktar kommunen. Likväl som det ska vara lätt att göra rätt ska det vara svårt att göra fel. Därför presenterar vi ett utökat arbete mot fusk med skattebetalarnas pengar. Vi vill utöka kommunens arbete mot korruption till att även omfatta föreningsbidrag. Vi satsar 4,5 mkr för att motverka och upptäcka fusk inom de kommunala bidrags- och välfärdssystemen.

Trygghet

Vi kommer aldrig att kompromissa med järfällabornas trygghet. Kriminalitet och skadegörelse får aldrig bli vardag. Järfälla ska vara en lugn och trygg kommun där alla människor ska kunna känna sig trygga när de rör sig i kommunen oavsett plats och tid på dygnet. Under förra mandatperioden införde vi ett kommunövergripande 77-punktsprogram för ökad trygghet. Nu vill vi utveckla programmet för att förstärka trygghetsarbetet ytterligare. Vi kommer att fortsätta satsa på trygghetsskapande åtgärder så som ökat antal ordningsvakter, väktare och trygghetskameror och satsa resurser på förebyggande arbete. För de utökade trygghetssatsningarna avsätter vi 9 mkr.

En annan del av trygghetsarbetet är att ingen människa ska behöva utsättas för kränkande behandling. Vi har under året fått oroande rapporter om att antisemitism förekommer i kommunala verksamheter. Kommunala verksamheter ska vara en öppen plats för alla. För att komma till bukt med problemet lägger vi därför ett särskilt uppdrag för att se över om, var och hur antisemitism förekommer.

Vi ska även arbeta för ökad trygghet genom snyggare och fräschare utemiljöer med mer effektiv klottersanering, förbättrad renhållning och förbättrat underhåll av kommunens fastigheter och vägar. Mörka utemiljöer ska få bättre belysning och mörka buskage ska tas bort. En viktig del i arbetet med våra utemiljöer handlar också om tillgänglighet. Att kunna ta sig runt i kommunen på ett tryggt och säkert sätt ska vara lika självklart för alla, även för den som har någon form av funktionsnedsättning.

I Järfälla behöver vi bli bättre på att upptäcka och ge stöd där det förekommer hedersförtryck, hot eller våld i nära relationer. En grundläggande rättighet är att kvinnor ska kunna känna samma trygghet som män. Det är en självklarhet att såväl kvinnor som män ska kunna röra sig fritt utan att behöva oroa sig för att utsättas för brott, men tyvärr har vi en bra bit kvar till att det målet är uppnått. I vår budget gör vi en särskild satsning om 4 mkr för att förebygga och

motverka kvinnofridsbrott. Vi vill också utveckla det pågående arbetet för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck.

Trygghetsarbete är långsiktigt och med de stora utmaningar som både Järfälla och resten av Sverige står inför, ser vi nu att med den nya regeringen så kommer Järfälla att få önskat och nödvändigt stöd från statligt håll. Nyligen fick Järfälla äntligen tillstånd för ordningsvakter i Viksjö centrum samt på Söderhöjden. Det är något som vi har arbetat strategiskt och målmedvetet med under flera år. Vi ser också ett behov av ordningsvakter på fler platser i kommunen. Därför vill vi ge ett uppdrag om att ansöka om tillstånd för ordningsvakter i kommunens alla centrum och handelsplatser. Vi vill även uppdra Kommunstyrelsen att söka tillstånd för kameraövervakning vid alla återvinningsstationer och på andra platser i kommunen där behov finns.

Arbetslinjen

Bidragsberoende och utanförskap går att bryta. Vi är övertygade om att alla kan och vill bidra till vår gemensamma välfärd. Vi går dock en farlig utveckling till mötes om arbetslinjen urholkas till följd av rödgrön bidragspolitik. Det riskerar att skapa splittring och otrygghet i samhället. Främst handlar det om att ge människor verktyg för att skapa sin egen framtid. En kombination av krav, förväntan och stöd ska vara vägledande i Järfällas arbete för integration och mot utanförskap. Jobb är nyckeln till att bli en del av samhället och att behärska det svenska språket är absolut nödvändigt. Det är en viktig signal till Järfällas unga att se föräldrar och andra vuxna gå upp på morgonen och gå till arbetet.

Samtidigt som varje människa ska erbjudas stöd vid behov så ska också förväntningar ställas på varje individ att göra sig anställningsbar. I denna budget skapar vi förutsättningar för fler riktiga jobb att växa fram i Järfälla. Genom ett nära samarbete med näringslivet vill vi möjliggöra fler arbetstillfällen och göra det första steget in på arbetsmarknaden lite enklare. Därför ges Kommunstyrelsen i uppdrag att utreda hur kommunens arbetsmarknadsåtgärder kan effektiviseras.

Under de senaste åren har Järfälla haft en fallande skattekraft. Det är oroande för framtiden. Orsakerna behöver utredas för att vi skyndsamt ska kunna hindra utvecklingen. Därför vill vi ge i uppdrag till Kommunstyrelsen att ta fram en strategi och förslag på åtgärder för att för att öka antalet järfällabor som är i egen försörjning.

Grunden till Järfällas och Sveriges problem med otrygghet är ett bristande integrationsarbete som går långt tillbaka i tiden. Det är viktigt att inte göra om samma misstag. Vi satsar därför 2,4 mkr på utbildning i samhällsorientering för nyanlända. Genom att erbjuda fler timmar av samhällsorientering kommer Järfällas nyanlända tidigt att få en ökad möjlighet att förstå Järfälla, det svenska samhället och svenska värderingar.

Ekonomi och företagande

Jobb och företagande är grunden för kommunens skatteintäkter och det är företagen som skapar välfärden. Att Järfälla ska ha ett livskraftigt företagande är en högt prioriterad fråga för oss. Vi kan idag se tillbaka på en mandatperiod med stor framgång i arbetet med att förbättra företagsklimatet i kommunen och detta arbete behöver både fortsätta och utvecklas ytterligare.

Istället för att som idag godtyckligt och oregelbundet justera de kommunala avgiftstaxorna tycker vi det är viktigt att förvaltningen tar ett samlat grepp för att säkerställa att taxorna är proportionerliga och förutsägbara. Detta är också angeläget för att undvika underfinansiering av de kommunala verksamheterna. Detta bör ske i två steg där taxorna först harmoniseras mot länsgenomsnittet och därefter årligen räknas upp mot KPI eller annat lämpligt index så att järfällaborna slipper stora oväntade avgiftshöjningar, så som kan ske idag. De taxor och avgifter som är självfinansierade ska undantas från detta.

Fler arbetstillfällen är helt avgörande för Järfällas tillväxt och för att kommunen ska fungera. För att fler jobb ska växa fram, behövs goda förutsättningar för fler företag att etablera sig i Järfälla. Befintliga företag ska kunna växa och utveckla sin verksamhet och man ska som företagare i Järfälla mötas av en hög nivå av service och gott bemötande. Vi värnar en diversifierad arbetsmarknad där alla ska ha möjlighet till ett arbete.

Det ska vara enkelt att driva företag i Järfälla och hur kommunen agerar i kontakten med företagare har stor betydelse för företagsklimatet. Trygghetsfrågan är en av de allra viktigaste frågorna för Järfällas företagare. Som företagare ska man kunna känna sig trygg och det ska vara en självklar del av företagandet.

Järfälla har det senaste året varit den kommun i Stockholms län som enligt Svenskt Näringslivs ranking har förbättrat sitt företagsklimat mest. Till detta har också Järfälla förbättrat sin placering i SKR:s Öppna jämförelser för företagsklimat (NKI-mätning) och ligger idag på en delad andraplats i länet och på plats 17 i Sverige totalt. Det är ett mycket fint kvitto på att vi är på rätt väg mot ett företagsklimat i toppklass, men det är också viktigt att det arbetet fortsätter. Därför avsätter vi 0,6 mkr för att fortsätta det påbörjade arbetet.

Utbildning

Järfällas framtid finns i klassrummet. Under den förra mandatperioden påbörjade vi ett utvecklingsarbete inom skolan med fokus på trygghet, studiero och ökade kunskapsresultat. Det har lett till förbättrade resultat i kommunens trygghetsmätning, medarbetarundersökning och ökande meritvärden. Skolan prioriterades också i budgeten med kraftigt ökade anslag så att Järfälla, från att tidigare har legat under genomsnittet i Stockholms län, numera placerar sig bland de fem kommuner i länet som lägger mest resurser på skolan. Det är viktigt att detta utvecklingsarbete får möjlighet att fortsätta och därför prioriterar vi skolan även i denna

budget. Därför fredar vi skolan från besparingar vilket innebär att vi totalt satsar 14,1 mkr mer jämfört med vänsterstyrets budget.

Förskolans roll för barns kunskapsutveckling är central. I förskolan lär sig barn det sociala samspelet, utvecklar sitt språk och stimuleras till kunskapsörst. Förskolan ska vara en plats med trygg omsorg som förbereder barnen för skolan. Förskolan har en särskilt viktig roll när det gäller att utveckla barnens språk. Därför är det särskilt viktigt att barn med annat modersmål än svenska också går i förskolan.

Vi värnar valfrihet för att alla elevers individuella behov och önskemål ska kunna tillgodoses. Det är viktigt att alla föräldrar får en reell möjlighet att välja skola. Då blir det inte bara föräldrar med hög utbildning som väljer och fler föräldrar får möjlighet att bedöma olika skolors profiler. Dåliga skolor ska stängas, oavsett om de är privata eller kommunala.

För att barn och unga ska orka koncentrera sig är det viktigt att skolmaten är god, näringsrik och nyttig. Under de gångna åren har ett målmedvetet arbete med att minska matsvinnet vid samtliga för- och grundskolor i Järfälla genomförts i syfte att minska miljöpåverkan. Mat ska ätas, inte slängas. Vi satsar därför 3,8 mkr mer än vänsterstyret på höjd skolpeng för att kompensera för de ökande inköpskostnaderna för mat så att kvaliteten i skolmaten kan bibehållas.

Skolan är samhällets första linje för att upptäcka social problematik. Ett gott samarbete med barn- och ungdomspsykiatri och socialtjänsten är en förutsättning för tidig upptäckt av sociala problem och för att kunna ge barn tidigt stöd. En tillgänglig och proaktiv elevhälsa är viktig för att den psykiska ohälsan bland unga ska minska. Vi avsätter därför 3,9 mkr mer än vänsterstyret till Järfällas Barn- och elevhälsa (JBE).

Elever som får regelbunden frisk luft och motion har lättare att sitta still och koncentrera sig på skolarbetet. Vi vill uppmuntra all form av rörelse i skolan och en förutsättning för det är att skolgårdarna är tillräckligt stora och uppmuntrar till spring och lek.

Utbildning är vägen in i det svenska samhället och en grundpelare för att utlandsfödda ska integreras på bästa sätt. Skolan ska ge eleverna en grund att stå på för att kunna välja bana senare i livet. Arbetet med att öka andelen elever som uppnår gymnasiebehörighet måste därför fortsätta, för att eleverna efter gymnasiet ska vara redo att gå vidare till högre utbildning, arbete eller eget företagande.

Språk och läsning är nyckeln till kunskap. Barn behöver fylla på sitt ordförråd för att förbereda sig för livet, oavsett om det innebär arbete eller fortsatta studier. Vi vill därför intensifiera arbetet med Läsa-, skriva-, räknagarantin.

Samarbetet mellan hem och skola är centralt. Dialog mellan elever, föräldrar och skolans personal är en förutsättning för tillit och samverkan för elevens bästa. Genom tidiga insatser

och väl fungerande mötesplatser kan kommunen tidigt få en kontaktyta med föräldrar och barn som kan behöva samhällets stöd. Den borgerliga regeringens statsbidrag avseende föräldrastöd bör samordnas med Järfällas befintliga föräldrastöd, där familjecentraler kan spela en central roll.

Elevdemokrati är viktigt för att lära barn hur man påverkar och hur demokrati fungerar. Att få göra sin röst hörd och att bli lyssnad på stärker känslan för demokrati och samarbete. Därför är det viktigt att skolorna erbjuder eleverna fora för att kunna få inflytande över exempelvis skolmaten och sin första arbetsplats - skolan.

I dagens samhälle finns ett stort behov av kompetensförsörjning och det finns en stor efterfrågan på kreativitet, initiativförmåga och en förmåga att se möjligheter och lösa problem. Det är också något som lyfts i skollagen där det föreskrivs att alla elever under skoltiden ska ges möjligheter att utvecklas till aktiva, kreativa och kompetenta samhällsmedborgare och i läroplanen för grundskolan finns skrivningar om att skolan ska bidra till att alla elever utvecklar förmågor, kunskaper och förhållningssätt som främjar entreprenörskap. Därför vill vi utveckla möjligheten att stärka entreprenörskap i våra grundskolor. Det är ett arbete som är i sin inledningsfas redan i dag i samverkan mellan Järfälla näringsliv och grundskolan och vi ser det som angeläget att arbetet går från inledningsfas till genomförande.

En gymnasieexamen är en förutsättning för att etablera sig på arbetsmarknaden. Därför är en ökad måluppfyllelse med fler gymnasieelever som uppnår yrkesexamen eller högskolebehörighet och går vidare mot arbete eller högre utbildning vår högsta prioritet inom gymnasieskolan. Vi ser också vikten av att det pågående arbetet för att säkerställa trygghet och studiero i gymnasieskolan som särskilt angeläget.

Möjligheten är starta och driva UF-företag inom ramen för Ung Företagsamhet är också en viktig del av gymnasieutbildningen på Järfälla gymnasium. Det handlar om att främja entreprenörskap och innovationstänkande, vilket leder till att fler väljer att starta och driva företag efter att man har tagit examen. Entreprenörer skapar också arbetstillfällen och entreprenörskap kan vara en väg ut ur ett utanförskap. Vi vill också utöka möjligheten för fler järfällaungdomar att starta och driva företag som sommarjobb. Därför avsätter vi 1,3 mkr för sommarlovsentreprenörer.

Äldre och omsorg

Järfälla ska vara en seniorvänlig kommun. De äldre utgör en viktig del av samhället och alla ska kunna skapa en meningsfull vardag och leva ett aktivt liv, oavsett ålder. Hög kvalitet i äldreomsorgen är viktigt och där ska Järfälla ligga i framkant. Järfällas seniorer ska kunna lita på att hjälp och stöd ges när behov uppstår. Omsorgen ska genomgående präglas av valfrihet och det ska finnas plats på äldreboende när behov uppstår.

De som arbetar i omsorgen i Järfälla ska tala begriplig svenska. Därför fortsätter vi den pågående språksatsningen för medarbetare inom äldreomsorgen. För detta avsätts 2,2 mkr. Under mandatperioden har vi höjt medarbetarnas kompetens och förbättrat arbetsvillkoren. Den utvecklingen måste fortsätta; det är en förutsättning för att Järfälla skall kunna rekrytera personal till omsorgen.

Ensamhet bland äldre ska både motverkas och förebyggas. Vi vill att Järfälla ska ha en nollvision för ofrivillig ensamhet bland äldre. Den borgerliga regeringens statsbidrag för gemenskapssatsningar bör användas för att förebygga och bryta ofrivillig ensamhet. Vi avsätter också 0,9 mkr till en träffpunkt för seniorer i Viksjö med aktiviteter och gemenskap.

Fler trygghetsboenden behövs för att förbättra övergången mellan det egna boendet och äldreboende. Det är också ett effektivt sätt att öka tryggheten och minska ensamheten bland äldre.

Anhöriga gör en ovärderlig insats för järfällabor i behov av omsorg. När vårdinsatsen blir tung ska man kunna lita på att stödet från kommunen är tillgängligt och individuellt anpassat. Vi avsätter 0,7 mkr för att inrätta en medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR). Det är en senior arbetsterapeut i chefsställning med ansvar för att de järfällabor som kommer hem efter sjukvård i regionens regi får bästa möjliga rehabilitering, i syfte att återfå hälsa och funktion i det dagliga livet.

Den som har hemtjänst och släpper in en främmande person i sitt hem behöver så hög kontinuitet som möjligt. Målsättningen ska vara att antalet olika personer som besöker hemtjänsttagaren ska vara så få som möjligt, för att öka tryggheten och minska eventuell smittorisk. Vi uppdrar därför åt förvaltningen att utveckla kommunens arbete med kontinuitetsbonus.

Samhället måste alltid finnas där för dem som behöver det mest. Personer med funktionsnedsättning har rätt att få utvecklas med trygghet och delaktighet. Vi vill uppnå full delaktighet och jämlikhet i levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning. Individens behov ska vara i centrum, för att varje brukare ska få utvecklas utifrån sina förutsättningar och ha rätt till en värdig sysselsättning. Vårdboenden ska alltid präglas av valfrihet och kvalitet. Om samhället utformas rätt från början, minskar behovet av individuella anpassningar. I Järfälla ska alla invånare känna sig delaktiga i ett jämställt, tillgängligt, inkluderande och demokratiskt samhälle. För att nå dit behöver vi lyfta vikten av både fysisk tillgänglighet, så att alla kan ta sig fram, och tillgänglig information och kommunikation, så att alla kan ta till sig kommunens information.

Järfällas utveckling

Närheten till vatten, grönska och Stockholm är värdefullt och bidrar till att Järfälla är en attraktiv kommun. Det är tillgångar som vi ska ta tillvara och utveckla.

Att Järfälla växer och utvecklas är i grunden positivt, men det behöver ske i en rimlig takt och med stor hänsyn till omgivningen där befintlig bebyggelse och kommunens kulturhistoriska värden ska bevaras. När kommunen växer och utvecklas ska det ske ansvarsfullt och långsiktigt och med fokus på att bibehålla befintliga områdets karaktär. Järfällas värdefulla naturområden bör vårdas, vara tillgängliga och skyddas från överdriven exploatering. De kommande åren kommer Järfälla att växa med nya bostäder, arbetsplatser och invånare, allt i enlighet med tunnelbaneavtalet och vi står tillsammans fast vid villkoren i det omförhandlade tunnelbaneavtalet. Det är också viktigt att kommunen bibehåller balans mellan boendeformerna, särskilt då det finns en stor efterfrågan på småhus i Järfälla. Vi ger därför Kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag på möjliga platser för detta.

Det är nödvändigt att ha ett helhetsperspektiv när vi planerar nya områden eller förtätar i befintliga. Långsiktiga och hållbara trafiklösningar som möter allas behov är en viktig del i det arbetet. Att snabbt och effektivt kunna ta sig fram med bil är viktigt för många järfällabor, framför allt för att kunna få ihop livspusslet. För att det ska kunna vara möjligt så behövs fler parkeringsplatser i anslutning till våra bostadsområden, både befintliga men självklart också i våra nybyggnadsområden. Behovet av parkeringsplatser behöver tillgodose såväl boende som gäster, kunder och besökare. Därför ger vi Kommunstyrelsen i uppdrag att revidera kommunens parkeringsnorm så att fler parkeringsplatser möjliggörs.

Det går att bygga bort trafikköer och flödet till och från E18 måste fungera i alla delar av kommunen. När barn och unga tar sig till och från skolan och fritidsaktiviteter måste det finnas trygga gång- och cykelvägar.

För att förbättra trafikflöden och minska bilköer ges Tekniska nämnden i uppdrag att säkerställa att bredda och kapacitetsförstärka bron och vägen mellan Media Markt och HC-huset. I detta uppdrag ingår även att säkerställa att denna kostnad finns med som en del av investeringsbudgeten 2024.

För att möjliggöra nya småhusområden vill vi differentiera anslutningsavgifterna i den nuvarande Vatten- och avloppsstaxan (VA-taxan) så att taxan bättre motsvarar verklig kostnad.

Vi vill undvika att dyra investeringar vid nyproduktion drabbar hela avfallskollektivet, det vill säga samtliga fastighetsägare. Därför bör avfallskollektivet och taxan differentieras, så att de investeringar som krävs vid nybyggnation av exempelvis en sopsug hanteras av avfallskollektivet inom anläggningens upptagningsområde.

Byggnation ska ske i en variation av villor, radhus och parhus med lägenheter i olika upplåtelseformer. All byggnation i kommunen ska präglas av god arkitektur med varierad gestaltning. Hållbarhet ska premieras genom att bland annat bygga i trä och använda innovativa lösningar för att effektivisera kommunens verksamheter. Sop- och

återvinningsstationerna i kommunen ska vara tillgängliga för alla kommuninvånare. Kommunens centrumområden ska vara levande och trygga.

Vi vill underlätta för kommunens invånare att sätta upp solceller. Vi vill att kulturmiljöplanen revideras för detta ändamål.

Det osäkra ekonomiska läget försvårar nybyggnation och exploatering. Vi ger därför ett uppdrag att ta fram en risk- och sårbarhetsanalys som lägger fokus på hur konjunkturförändringar påverkar markpriser och upplåtelseformer.

Kultur och fritid

Järfällas barn och unga ska utöver en god utbildning ha en meningsfull fritid. I Järfälla ska det finnas goda möjligheter för spontanidrott i alla åldrar, för att stimulera motion som bidrar till ökad folkhälsa med utomhusmiljöer som skapar möten över generationsgränserna. Kommunens friluftsområden är värdefulla miljöer som ska underhållas och hållas tillgängliga för järfällaborna.

Ett rikt och lokalt kultur- och föreningsliv bidrar till folkhälsa, minskad ensamhet och ökad tillit i samhället. Föreningslivet bidrar till fysisk och kulturell aktivitet. Det erbjuder också en social samvaro som får människor att utvecklas och känna samhörighet. Särskilt viktigt är att bra verksamhet finns för barn och unga, eftersom mycket annat konkurrerar om deras intresse. Men även mitt i livet och bland seniorer fyller föreningslivet och kulturella aktiviteter ett stort syfte. Både kultur och idrott skrivs ibland ut på recept, mycket för att dessa delar kan bidra till en helhet i tillvaron och en känsla av sammanhang, vilket är bra för folkhälsan.

En meningsfull fritid är viktigt för att främja hälsa och motverka riskbeteende hos unga. Där kan föreningslivet och civilsamhället stärka självkänsla och göra viktiga insatser i samverkan med föräldrar och skola. Genom att vara delaktig i föreningslivet skapas erfarenheter, kontakter och kunskap vilket är nyttigt såväl i dag som hela livet. Idrottsföreningar bidrar dessutom till att undvika ett ökat stillasittande.

Vi ser fram emot det fritidskort som den borgerliga regeringen inför 2024 i sitt statsbidrag för gemenskapssatsningar. Fram till dess har vi fortsatt finansiering för Järfällas fritidscheck, som fått stort genomslag i Järfällas föreningsliv. Barn- och ungdomar ska själva få välja idrott, i stället för att Järfällas vänsterstyre ska välja ut vilka föreningar som ska få riktade bidrag.

Beslut som fattas genom Mål och Budget

Genom att fatta beslut om att anta Mål och budget fattar kommunfullmäktige följande beslut:

1. Kommunfullmäktige fastställer nämndernas och kommunstyrelsens kommunbidrag enligt bilaga 1.
2. Kommunfullmäktige fastställer kommungemensamma inriktningsmål och uppdrag som riktas till nämnder enligt bilaga 2-3.
3. Kommunfullmäktige uppdrar åt nämnderna, bolagen och kommunstyrelsen att utifrån inriktningsmålen ta fram mål som verkar för uppfyllelse av inriktningsmålen. Nämnd- respektive bolagsmålen ska redovisas i verksamhetsplanerna.
4. Kommunfullmäktige fastställer att en äldre- och omsorgsnämnd inrättas från och med 1 januari 2023. Äldre- och omsorgsnämnden ersätter äldrenämnden och ska omfatta funktionshinderfrågor samt äldrenämndens befintliga ansvarsområden.
5. Kommunfullmäktige fastställer justering av ekonomistyrreglerna avseende månadsuppföljningar.
6. Kommunfullmäktige fastställer justeringar av Järfälla kommuns styrmodell vad gäller vilka beslut som fattas av bolagsstyrelser relaterat till budget samt att samråd sker genom ägardialoger, enligt kommunstyrelsens beslut.
7. Kommunfullmäktige fastställer princip för hantering av central volympott.
8. Kommunfullmäktige fastställer resultatbudget, investeringsbudget, exploateringsbudget och balansbudget 2023 samt plan för 2024-2025.
9. Kommunfullmäktige beslutar att ge nämnderna i uppdrag att prioritera bland investeringarna inom de budgetramar fullmäktige beslutar om.
10. Kommunfullmäktige fastställer skattesatsen oförändrad till 18,99 kronor.
11. Kommunfullmäktige bemyndigar kommunstyrelsen att göra erforderliga tekniska justeringar i styrelsens och nämndernas drift- och investeringsbudgetar.
12. Kommunfullmäktige bemyndigar kommunstyrelsen att uppta långfristiga lån till ett tak om 5 400 miljoner kronor 2023.
13. Kommunfullmäktige beslutar att borgensavgiften fastställs till 0,46 %.

Priser och taxor

14. Kommunfullmäktige fastställer priser för barn- och ungdomsnämndens pengstyrda verksamheter enligt bilaga 4.
15. Kommunfullmäktige fastställer att tillämpning av den gemensamma länsprislistan för de olika programmen i den gemensamma gymnasieregionen i Stockholms län fortsatt ska gälla under 2023.

16. Kommunfullmäktige fastställer priser för socialnämndens pengstyrda verksamheter enligt kommunstyrelsens förslag.
17. Kommunfullmäktige fastställer priser för äldre- och omsorgsnämndens pengstyrda verksamheter enligt kommunstyrelsens förslag.
18. Kommunfullmäktige fastställer taxor och avgifter inom kultur-, demokrati- och fritidsnämndens verksamheter enligt kommunstyrelsens förslag
19. Kommunfullmäktige fastställer taxor och avgifter inom socialnämndens och äldre- och omsorgsnämndens verksamheter enligt kommunstyrelsens förslag.
20. Kommunfullmäktige fastställer taxor och avgifter inom socialnämndens verksamheter enligt kommunstyrelsens förslag.
21. Kommunfullmäktige fastställer taxor och avgifter inom äldre- och omsorgsnämndens verksamheter enligt kommunstyrelsens förslag.
22. Kommunfullmäktige fastställer reviderad VA-taxa enligt kommunstyrelsens förslag.
23. Kommunfullmäktige fastställer reviderad avfallstaxa enligt kommunstyrelsens förslag.
24. Kommunfullmäktige fastställer taxa för kart- och GIS-produkter och -tjänster enligt kommunstyrelsens förslag.

Genom att fatta beslut om att anta Mål och budget fattar kommunfullmäktige följande beslut:

1. Kommunfullmäktige bemyndigar kommunstyrelsen att göra erforderliga tekniska justeringar i styrelsens och nämndernas drift- och investeringsbudgetar.
2. Kommunfullmäktige bemyndigar kommunstyrelsen att uppta långfristiga lån till ett tak om 5 400 miljoner kronor 2023.
3. Kommunfullmäktige fastslår kommungemensamt område för intern kontroll.
4. Kommunfullmäktige fastställer personalomkostnadspålägget till oförändrat 39,3 %.
5. Kommunfullmäktige fastställer internräntan till 1,25% samt, till följd av beslutet, bemyndigas kommundirektören att revidera budgetramarna.

Bilaga 1

Resultatbudget 2023

Resultaträkning

Kommunbidrag:

KS	-309,6
BUN	-1901,9
KON	-481,3
KDN	-237,8
SON	-376,1
ÄLN	-1307,2
FRN	-5,9
TEN	-287,0
MBN	-13,6

Nämnövergripande effektivisering konsulter

Nämndernas övriga intäkter 1828,8

Nämndernas kostnader -6749,2

Summa nämnder -4920,5

Kommungemensamma intäkter 1990,6

Kommungemensamma kostnader -884,7

Varav Volympott -40,0

Effektivisering kommungemensamt, neddragning av konsulter 5,0

Verksamhetens intäkter 3819,3

Verksamhetens kostnader -7633,9

Avskrivningar -343,7

Verksamhetens nettokostnad -4158,3

Skattesats 18,99

Skatteintäkter 4223,1

Uljämning och generella bidrag 1048,4

Verksamhetens resultat 1113,2

Finansiella intäkter 50,2

Finansiella kostnader -192,8

Resultat, efter finansnetto, inkl expl 970,6

Varav Exploatering 954,9

Resultat exkl expl, mnkr 15,7

Resultat exkl, expl % 0,30%

Kommunstyrelsen

Övriga intäkter 117,4

Kostnader -427,0

Budgetram, nettokostnad, kommunbidrag -309,6

Ingående kommunbidrag 2022 332,5

Pris och lön 6,9

Näringslivsklimat 0,6

Attunda 1,3

Valkansliet -1,7

Välfärdsjobb, Jobb Järfälla -26,0

Social hållbarhet -10,0

Samhällsbyggnad, miljö	-10,0
Krisberedskap	4,5
Trygghet	9,0
E-arkiv, Platina och digitala personakter	2,2
Utökning samhällsbyggnad	1,2
Ökade kostnader överförmyndare	0,8
Utökning KSF upphandling, personal och vaktmästeri	2,1
Ökad medlemsavgift SKR	0,2
Effektivisering	-4,0
Summa förändringar 2023	-22,9
Utgående kommunbidrag 2023	309,6

Barn- och ungdomsnämnden

Övriga intäkter	247,0
Kostnader	-2148,9
Budgetram, nettokostnad, kommunbidrag	-1901,9
Ingående kommunbidrag 2022	1896,5
Uppräkning av peng mm/reformer	50,3
Volymförändring	-45,0
Summa förändringar 2023	5,3
Utgående kommunbidrag 2023	1901,9

Kompetensnämnden

Övriga intäkter	155,1
Kostnader	-636,3
Budgetram, nettokostnad, kommunbidrag	-481,3
Ingående kommunbidrag 2022	445,6
Pris och lön	8,5
Entreprenörskap	1,3
Samhällsorientering	2,4
Jobb Järfälla	20,0
Volymförändring	4,3
Effektivisering	-0,9
Summa förändringar 2023	35,7
Utgående kommunbidrag 2023	481,3

Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden

Övriga intäkter	19,4
Kostnader	-257,1
Budgetram, nettokostnad, kommunbidrag	-237,8
Ingående kommunbidrag 2022	235,1
Pris och lön	5,6
Lokalkostnader	6,9
Ökad finansiell kostnad simhallen	2,4
minskning av fritidschecken	-9,0
Effektivisering	-3,3
Summa förändringar 2023	2,7
Utgående kommunbidrag 2023	237,8

Socialnämnden	
Övriga intäkter	128,7
Kostnader	-504,9
Budgetram, nettokostnad, kommunbidrag	-376,1
Ingående kommunbidrag 2022	959,7
Pris och lön	23,0
Bidragskontroll, Vålfärdsbrott samt förebyggande	4,5
Volymförändring IFO	4,5
Lokalkostnader funktionsomsorg	4,4
Budget- och skuldrådgivning	0,3
Skyddat boende och kvinnofrid	4
Flytt av funktionsomsorg	-604,8
Funkens del av pris/lön och effektivisering	-5,4
Effektivisering	-14
Summa förändringar 2023	-583,5
Utgående kommunbidrag 2023	376,2
Äldre- och omsorgnämnden (fd Äldrenämnden)	
Övriga intäkter	145,8
Kostnader	-1453,0
Budgetram, nettokostnad, kommunbidrag	-1307,2
Ingående kommunbidrag 2022	647,7
Pris och lön	15,5
Språksatsning	2,2
Träffpunkt	0,9
Rehabiliterings ansvarig	0,7
Volymförändring äldre	8,4
Volymförändring funk	5,1
Linden o Lönner övergång till egen regi, högre kostnad	13,0
Trygghetslarm	2,0
Lokalkostnad funktionsomsorg	1,5
Funkens del av pris/lön och effektivisering	5,4
Flytt av funktionsomsorg	604,8
Summa förändringar 2023	659,5
Utgående kommunbidrag 2023	1307,2
Familjerättsnämnden	
Övriga intäkter	2,3
Kostnader	-8,2
Budgetram, nettokostnad, kommunbidrag	-5,9
Ingående kommunbidrag 2022	5,8
Pris och lön	0,1
Reformer	
Effektivisering	0,0
Summa förändringar 2023	0,1
Utgående kommunbidrag 2023	5,9

Tekniska nämnden	
Övriga intäkter	985,2
Kostnader	-1272,2
Budgetram, nettokostnad, kommunbidrag	-287,0
Ingående kommunbidrag 2022	234,5
Pris och lön	5,6
Utemiljöer Tryggt och snyggt samt utredningar	8,5
Volymbidrag gata park	4,0
Gata park kompensation för minskad ersättning från ksf	1,3
kapitaltjänst för 2022 gata park	15,7
Ofinansierat fastighet	40,4
Högekostnadsskydd el fastighet	-13,5
Högekostnadsskydd el gata/park	-1,5
Energibesparingsåtgärder fastighet	-2,5
Energibesparingsåtgärder gata/park	-0,5
Förstudiekostnader	4,3
Omklassning investering drift	13,6
Återlämning från 2022 förstudier	-2,8
Återlämning från 2022 omklassning investering drift	-16,8
Effektivisering	-3,3
Summa förändringar 2023	52,5
Utgående kommunbidrag 2023	287,0
Miljö- och byggnämnden	
Övriga intäkter	28,0
Kostnader	-41,6
Budgetram, nettokostnad, kommunbidrag	-13,6
Ingående kommunbidrag 2022	13,4
Pris och lön	0,3
Reformer	0,0
volymer	0,1
Effektivisering	-0,2
Summa förändringar 2023	0,2
Utgående kommunbidrag 2023	13,6

Bilaga 2

Inriktningsmål

1. Järfälla ska vara en trygg och attraktiv kommun att leva, verka och vistas i
2. Inga utsatta områden ska finnas i Järfälla 2032
3. Järfälla ska ge alla barn och unga en bra start i livet genom goda uppväxtvillkor och utbildning som bildar fria individer redo för arbetsliv och högre studier
4. Järfälla ska erbjuda en meningsfull fritid och ett aktivt liv
5. Järfälla ska skapa förutsättningar för alla individers möjligheter till egen försörjning
6. Järfälla ska vara en tillgänglig och seniorvänlig kommun som ger livskvalitet och gemenskap
7. Järfälla kommun som arbetsgivare ska vara ett givet val för nya och befintliga medarbetare i kommunens verksamheter
8. Järfälla ska främja ett starkt näringslivsklimat och vara en förebild när det kommer till service och bemötande gentemot företagare
9. Järfälla ska ha en ekonomi i balans på kort och lång sikt
10. Det ska inte förekomma fusk, slöseri eller oegentligheter i våra välfärdssystem
11. Järfälla ska ha en nollvision mot diskriminering och utanförskap
12. Järfälla ska präglas av grön tillväxt och hållbart samhällsbyggande
13. Järfälla ska präglas av en hög miljömedvetenhet och god livsmiljö

Bilaga 3

Uppdrag

1. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ansöka om LOV 3 för ordningsvakter i kommunens samtliga centrum och på alla handelsplatser.
2. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att söka tillstånd för kameraövervakning i anslutning till samtliga återvinningsstationer i kommunen.
3. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att söka tillstånd för kameraövervakning på samtliga platser i kommunen där behov bedöms finnas.
4. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att, när så är möjligt, inleda ett vänortssamarbete med lämplig stad i Ukraina.
5. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att revidera kommunens *Anvisningar gällande korruption, jäv och bisyssla* till att även omfatta föreningsbidrag.
6. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att kommunen arbetar i enlighet med SKR:s riktlinjer för att motverka välfärdsbrottslighet, fusk och oegentligheter. Syftet är att säkerställa att skattemedel går till det de är avsedda för. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast december 2023.
7. Kompetensnämnden ges i uppdrag att öka antalet timmar samhällsorientering för nyanlända i syfte att säkerställa ökade kunskaper om Järfälla, det svenska samhället och svenska värderingar.
8. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en kommunövergripande strategi samt åtgärder för att öka antalet järfällabor som är i egen försörjning. Denna strategi ska även innehålla förslag på hur kommunens arbetsmarknadsinsatser kan organiseras mest effektivt.
9. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda orsaker till den fallande skattekraften samt hur skattekraften i Järfälla kan förbättras.
10. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram förslag på verksamheter att kvalitetsupphandla.
11. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att kravet på god, näringsrik och nyttig mat prioriteras framför särskilda certifieringar i samtliga förfrågningsunderlag för upphandling avseende inköp av livsmedel, i syfte att maten som serveras ska ätas, vara nyttig och klimatsmart.

12. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram förslag på möjliga platser för småhusbebyggelse i kommunen.
13. Tekniska nämnden ges i uppdrag att ta fram förslag på hur differentiering av avfallskollektivet skulle kunna införas.
14. Tekniska nämnden ges i uppdrag att ta fram förslag på reviderade anslutningsavgifter för VA, i syfte att möjliggöra småhusbebyggelse.
15. Äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att utreda samt ta fram åtgärdsförslag kring hur kontinuitetsbonus inom hemtjänsten skulle kunna utvecklas.
16. Äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att ta fram en strategi för hur ensamhet hos äldre kan motverkas.
17. Kommunstyrelsen ges i uppdrag utreda samt ta fram förslag på hur vi säkerställer att Järfälla följer länssnittet när det gäller kommunala taxor och avgifter samt indexering av dessa, undantaget de taxor och avgifter som är självfinansierade.
18. Tekniska nämnden ges i uppdrag att utreda kostnaden för att bredda bron över järnvägen och kapacitetsförstärka sträckan mellan Media Markt och HC-huset samt säkerställa att denna kostnad inkluderas i investeringsbudgeten för 2024.
19. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att revidera kulturmiljöplanen i syfte att förenkla för kommunens invånare att sätta upp solceller.
20. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en risk- och sårbarhetsanalys avseende exploatering och nybyggnation med särskilt fokus på konjunkturförändringar, förändrade markpriser samt upplåtelseform.
21. Kommunstyrelsen ges i uppdrag revidera kommunens parkeringsnorm, i syfte att öka antalet parkeringsplatser.
22. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att i bred politisk delaktighet ta fram en vision för Järfälla. Visionen ska ha en högt satt ambitionsnivå som förklarar hur politiken vill utveckla Järfälla på sikt. Uppdraget ska återslagas till kommunfullmäktige senast juni 2024.
23. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att i samverkan med berörda förvaltningar revidera 77-punktsprogrammet för ökad trygghet.

24. Socialnämnden ges i uppdrag att i samverkan med berörda förvaltningar ta fram en handlingsplan för att motverka våld i nära relationer och motverka hedersrelaterat våld och förtryck. Handlingsplanen ska inbegripa en bredd av kommunens verksamheter. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast juni 2024.
25. Socialnämnden ges i uppdrag att med utgångspunkt i de insatser som kommunen idag handhar, utreda behovet av och möjliga former för ett centrum mot hedersvåld och våld i nära relationer. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast juni 2024.
26. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att i samverkan med samtliga förvaltningar och berörda kommunala bolag ta fram en strategi för att omvandla kommunens utsatta områden. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast juni 2024.
27. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram en rapport som beskriver hur arbetet med en ny gymnastikhall i Järfälla fortskrider samt att ta fram förslag på beslut hur detta skulle kunna realiseras.
28. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att inrätta ett funktionsrättsråd, vilket ska ersätta befintligt tillgänglighetsråd. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast juni 2023.
29. Tekniska nämnden ges i uppdrag att avveckla befintligt tillgänglighetsråd. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast juni 2023.
30. Äldre- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att stärka det kommunala pensionärsrådet genom att verka för en större bredd bland deltagarna, där fler representanter från organisationer eftersträvas, samt betona rådets rådgivande roll vid exempelvis framtagande av remisser, beslutsunderlag och dylikt. Också ska ett eventuellt namnbyte till exempelvis Seniorrådet beaktas. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige senast juni 2023.
31. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att genomföra en kartläggning av förekomsten av antisemitism i kommunens verksamheter.

Bilaga 4

Uppräkning av barn- och elevpeng

Verksamhet	Volym	Peng/styck tkr	Summa mnkr	% förändr peng	Peng/styck tkr	Summa mnkr	Förändring
	P2022	2022	P2022	B2023	B2023	B2023	B2023-P2022
Förskola 1-5 år							
1-3 år, 1-30 tim/v	810	105,8	85,7	2,70%	108,7	88,0	2,3138
1-3 år, 31-55 tim/v	1236	132,2	163,4	2,70%	135,8	167,8	4,4118
4-5 år, 1-30 tim/v	683	82,8	56,6	2,70%	85,0	58,1	1,5269
4-5 år, 31-55 tim/v	2001	105,5	211,1	2,70%	108,3	216,8	5,6998
Pedagogisk omsorg 1-5 år							
1-3 år, 1-30 tim/v	9	113,4	1,0	2,70%	116,5	1,0	0,0276
1-3 år, 31-55 tim/v	15	134,9	2,0	2,70%	138,5	2,1	0,0546
4-5 år, 1-30 tim/v	7	90,7	0,6	2,70%	93,1	0,7	0,0171
4-5 år, 31-55 tim/v	21	109,6	2,3	2,70%	112,6	2,4	0,0621
Total förskola & p.o.	4782		522,7			536,8	14,1139
Fritidshem 6-9 år							
Full närvotid	3782	35,9	135,8	1,50%	36,4	137,8	2,0366
Red. närvarotid, barn t f-ledig	217	19,3	4,2	1,50%	19,6	4,3	0,0628
Total Fritidshem 6-9 år	3999		140,0			142,1	2,0994
Utbildning							
Förskoleklass	960	54,3	52,1	2,70%	55,8	53,5	1,4075
Åk 1-3	2880	60,7	174,8	2,70%	62,3	179,5	4,7200
Åk 4-5	1920	60,7	116,5	2,70%	62,3	119,7	3,1467
Åk 6	960	72,6	69,7	2,70%	74,6	71,6	1,8818
Åk 7-9	2880	77,6	223,5	2,70%	79,7	229,5	6,0342
Grundsärskola, egenregi	119	303,8	36,1	2,70%	312,0	37,1	0,9760
Total åk F-9	9719		672,8			691,0	18,1662
Övrigt							
Lokalbidrag			227,0	3,96%		236,0	9,0000
Tilläggsbelopp			92,0	0,00%		92,0	0,0000
Fritidsklubb			22,0	1,50%		22,3	0,3300
Socioek. ers.			37,0	0,00%		37,0	0,0000
Järfälla språkcentrum			26,0	2,70%		26,7	0,7020
Järfälla barn- och elevhälsa			26,0	17,31%		30,5	4,5003

Skolskjuts			20,0	2,70%		20,5	0,5400
Övrigt (nyanländ mm)			33,0	2,70%		33,9	0,8910
Central förvaltning och nämnd			14,0	0,00%		14,0	0,0000
Summa övrigt			497,0			513,0	15,9633
Kommunbidrag 2022			1896,5				
Totalt	18500		1832,5	2,75%		1882,9	50,3428